

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E
po Zahtjevu za pokretanje postupka privrednog subjekta "UNIFARM" d.o.o.
Lukavac protiv Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona

"SKRAĆENA VERZIJA"

Sarajevo,
septembar 2025. godine

Broj: UP-03-26-3-033-81/21
Sarajevo: 30.09.2025. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e) i člana 42. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), te člana 105. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka i određivanju privremene mjere privrednog subjekta „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, zastupanog po advokatu Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radića 3, 88000 Mostar, zastupane po advokatu Džemilu Sabrihafizoviću, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, a postupajući po Presudi Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 043915 22 U od 08.04.2024. godine, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 34. (tridesetčetvrtoj) sjednici održanoj dana 30.09.2025. godine, donijelo je

R J E Š E N J E^{*1}

1. Odbija se Zahtjev privrednog subjekta „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, podnesen protiv Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, nastalog donošenjem Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK“, br. 04/21 od 08.06.2021. godine), kao neosnovan.
2. Odbija se zahtjev za naknadu troškova postupka privrednog subjekta „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, kao neosnovan.
3. Nalaže se privrednom subjektu „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac da punomoćniku Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, na ime troškova postupka uplati novčani iznos od 631,80 KM u roku od osam dana od dana prijema ovog Rješenja.
4. Ovo Rješenje je konačno i biće objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasnicima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Ovim Rješenjem izvršava se Presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 043915 22 U od 08.04.2024. godine (u daljem tekstu: Presuda), kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio Tužbu privrednog subjekta „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje

¹ * - skraćena verzija rješenja u skladu sa članom 44. stav (2) Zakona o konkurenciji

bb, 75300 Lukavac (u daljem tekstu: „UNIFARM“ ili Podnosilac zahtjeva), poništio Rješenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine broj: UP-03-26-3-033-42/21 od 05.08.2022. godine i predmet vratio na ponovno rješavanje.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće), zaprimilo je Presudu dana 11.04.2024. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-54/21.

Prema članu 62. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 12/04, 88/07, 83/08 i 74/10), kada sud poništi akt protiv kojeg je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kojem se nalazio prije nego što je poništen akt donesen.

1. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka i određivanju privremene mjere

Konkurencijsko vijeće, zaprimilo je dana 02.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-1/21 Zahtjev za pokretanje postupka i određivanje privremene mjere (u daljem tekstu: Zahtjev) kojim privredni subjekt „UNIFARM“ d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac (u daljem tekstu: „UNIFARM“ ili Podnosilac zahtjeva), zastupan po advokatu Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, traži pokretanje postupka i određivanje privremene mjere radi kršenja odredbi člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji od strane Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar (u daljem tekstu: Vlada HNK ili Protivna strana).

Uz Zahtjev je dostavljena punomoć za zastupanje privrednog subjekta „UNIFARM“ u postupku po predmetnom Zahtjevu, koja je izdata dana 28.07.2021. godine advokatima Nedžidi Salihović – *Whalen* i Zlatanu Balti, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo.

Uvidom u podneseni Zahtjev Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, te je u skladu sa članom 31. stav (1) istog Zakona tražio da se isti dopuni.

Dopuna Zahtjeva tražena je aktom broj: UP-03-26-3-033-2/21 od 06.08.2021. godine, aktom broj: UP-03-26-3-033-5/21 od 13.09.2021. godine i aktom broj: UP-03-26-3-033-7/21 od 29.09.2021. godine.

Podnosilac zahtjeva je traženu dopunu Zahtjeva dostavio podnescima zaprimljenim dana 18.08.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-3/21, dana 20.08.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-4/21, dana 24.09.2021. godine pod brojem UP-03-26-3-033-6/21, dana 08.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-8/21, dana 20.10.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-9/21 i dana 10.11.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-10/21.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je dana 15.12.2021. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-11/21, Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona o konkurenciji.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekt "UNIFARM" d.o.o. Lukavac, Bistarac, Novo naselje bb, 75300 Lukavac, kao Podnosilac zahtjeva i Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona, Stjepana Radić 3, 88000 Mostar, kao Protivna strana.

....

4. Sadržaj Zahtjeva za pokretanje postupka i određivanju privremene mjere i odluka Konkurencijskog vijeća o pokretanju postupka

U Zahtjevu, kao i u dopunama Zahtjeva koje je Podnosilac zahtjeva dostavio na traženje Konkurencijskog vijeća u bitnom se navodi sljedeće:

- Vlada HNK je dana 24.05.2021. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine HNK", br. 04/21) (u daljem tekstu: Odluka), kojom je propisana nova Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: nova Pozitivna lista lijekova HNK), a koja je primjenjuje od 23.08.2021. godine. Navedenom Odlukom se stavlja van snage Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine HNK", br. 04/19) (u daljem tekstu: prethodna Odluka), kojom je propisana prethodna Pozitivna A lista lijekova Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: prethodna Pozitivna lista lijekova HNK).

- Vlada HNK je prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNK sa liste izostavila 34 lijeka proizvođača lijekova koje zastupa Podnosilac zahtjeva, a na listu uvrstila ograničeni broj lijekova iste vrste (kategorije) od drugih (prvenstveno domaćih) proizvođača koji imaju istu cijenu kao i lijekovi Podnosioca zahtjeva. Izostavljanjem navedenih lijekova, za koje je Podnosilac zahtjeva tražio stavljanje na listu, Vlada HNK je Podnosiocu zahtjeva onemogućila pristup na relevantno tržište. Na taj način Vlada HNK je spriječila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zavrtnjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

....

- Odluka nije u skladu sa Zakonom o lijekovima i Pravilnikom o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih u liste lijekova, kao i korištenje lijekova (u daljem tekstu: Pravilnik o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH), kao hijerarhijski višim propisima. Članom 9. Zakona o lijekovima i članovima 9. i 10. Pravilnika o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, propisano je kako se donose liste i tačan postupak skidanja i stavljanja lijekova na listu. Pored toga, tačkom IX Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH propisano je da su prilikom izrade pozitivnih listi lijekova kantona, kantoni dužni primjenjivati kriterijume utvrđene članom 9. i 11. Pravilnika o bližim kriterijumima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, kao i postupak i način izrade pozitivne liste lijekova kantona, koji je utvrđen odredbama istog Pravilnika. Međutim, Vlada HNK se prilikom sačinjavanja nove Pozitivne liste lijekova HNK nije pridržavala navedene procedure.

....

- Stav Podnosioca zahtjeva je da se Zakon o konkurenciji primjenjuje na Vladu HNK i da se ista smatra privrednim subjektom u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. U vezi s tim Podnosilac zahtjeva navodi da je Konkurencijsko vijeće donijelo nekoliko rješenja u slučajevima koji se tiču izostavljanja lijekova sa encijalnih listi lijekova u kojima je neosnovano navedeno da se vlade Kantona, odnosno Federacije Bosne

i Hercegovine ne smatraju privrednim subjektom u smislu člana 2. Zakona o konkurenciji. Podnosilac zahtjeva smatra da je ovakav stav Konkurencijskog vijeća nekonzistentan, neosnovan i nezakonit, ističući da je Konkurencijsko vijeće prethodno donijel veliki broj odluka u kojima se primjenjivao Zakon o konkurenciji na organe javne uprave i javne vlasti, nalazeći da su takvi organi počinili povrede Zakona o konkurenciji. Primjer za to je Rješenje broj: 02-26-3-014-22-II/15 od 08.03.2015. godine ("UNIFARM" protiv Vlade Tuzlanskog kantona), gdje se za suštinski identičnu situaciju kao u predmetnom postupku našlo da je Vlada Tuzlanskog kantona zaključila zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, a što je potvrđeno od strane Suda BiH Presudom broj: S1 3 U 021563 16 U od 09.06.2017. godine.

- Nije sporno da je Zakon o konkurenciji temeljen na pravu konkurencije Evropske unije, niti je sporno da se na većinu supstantivnih pitanja iz Zakona o konkurenciji može direktno primjeniti pravo Evropske unije. Također, nije sporna praksa Evropske komisije da se pravo konkurencije ne primjenjuje na javna tijela prilikom vršenja javnih funkcija. Međutim, Konkurencijsko vijeće se u predmetnom postupku ne može pozivati na praksu Evropske unije, kada je Zakon o konkurenciji izričito dao zadatak i ovlaštenje Konkurencijskom vijeću da primjenjuje Zakon o konkurenciji na javna tijela i organe vlasti i uprave kada vrše svoja javna ovlaštenja.

....

- Licima koja zastupaju strane proizvođače lijekova i proizvođače generičkih lijekova (kao što je Podnosilac zahtjeva) potpuno je onemogućen pristup navedenom tržištu, iako su svi predmetni lijekovi koje zastupa Podnosilac zahtjeva validno registrovani kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ALMBIH) za stavljanje u promet u Bosni i Hercegovini.

- Vlada HNK direktno utiče na tržište, jer oni lijekovi koji su izostavljeni sa liste nemaju uopšte pristup tržištu, odnosno isti su u cijelosti isključeni sa tržišta, čime Vlada HNK direktno ograničava broj lijekova i konkurenata na tržištu, odnosno sprječava i ograničava konkurenciju, što u skladu sa Zakonom o konkurenciji predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b).

- U Odluci se izričito navodi da je razlog za izostavljanje stranih proizvođača lijekova sa liste zaštita i favorizovanje domaćih proizvođača. Za ove tvrdnje Podnosilac zahtjeva se poziva na odredbe tačke II alineja (2) Odluke, gdje se navodi da se s ciljem podržavanja domaće farmaceutske industrije, na Pozitivnu listu lijekova obavezno uvrštavaju svi zaštićeni nazivi lijekova domaće farmaceutske industrije i lijekovi originatora u okviru generičnog naziva lijeka, oblika i jačine zastupljenog na Pozitivnoj listi HNK. Pored toga navode se i odredbe tačke II alineja (3) Odluke, gdje se navodi da se na Pozitivnu listu lijekova, u okviru utvrđene generike, oblika i jačine lijekova, po potrebi uvrštavaju i zaštićena imena inozemnih proizvođača ukoliko na Pozitivnoj listi lijekova nisu zastupljeni domaći proizvođači uključujući i originatora i kada se na listi lijekova nalazi zastupljen samo jedan domaći proizvođač, odnosno originator. Na ovaj način se ograničava pristup relevantnom tržištu stranim proizvođačima lijekova i proizvođačima generičkih lijekova, s obzirom da isti nisu stavljeni na novu Pozitivnu listu lijekova HNK.

- Donošenjem Odluke došlo je do ograničavanja i narušavanja konkurencije na relevantnom tržištu, kada se određenim lijekovima (stranih proizvođača) u potpunosti onemogućava pristup relevantnom tržištu, a sa druge strane favorizuju domaći proizvođači i originatori, čime dolazi do smanjenja konkurencije između lijekova na tržištu i do

manjeg izbora za pacijente (korisnike lijekova), ali i za ljekare koji propisuju lijekove, što može dovesti do ugrožavanja dobrobiti za pacijente.

....

- Svi lijekovi koji su registrovani na tržištu Bosne i Hercegovine, za koje nosioci tržišne dozvole traže stavljanje na listu, morali bi biti uvršteni u novu Pozitivnu listu lijekova HNK, a kako bi se osigurala ravnopravna konkurencija na tržištu, ravnopravan tretman svih proizvođača, te više izbora lijekova za korisnike lijekova. Ograničenje broja ponuđača/proizvođača koji mogu nuditi svoj proizvod na određenom tržištu jeste direktno i nesporno ograničenje konkurencije, koje može biti opravdano samo izuzetnim okolnostima, koje ovdje ne postoje. Podnosilac zahtjeva ističe da federalna i kantonalna tijela mogu ograničiti pozitivne/esencijalne liste lijekova samo u smislu koja vrsta lijekova (koji generički naziv) će biti uvrštena na listu, a koja neće, odnosno za koje bolesti će biti uvršteni lijekovi na esencijalnu listu.

....

- S obzirom na sve navedeno, Podnosilac zahtjeva smatra da Odluka i izostavljanje 34 lijeka koje zastupa Podnosilac zahtjeva sa nove Pozitivne liste HNK, predstavlja zabranjeni sporazum koji je suprotan članu 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji i da iz navedenih razloga Odluka mora biti oglašena ništavom, stavljena van snage i naloženo Vladi HNK da omogući svim učesnicima pristup relevantnom tržištu, kao i da na navedenu pozitivnu listu lijekova uvrsti sve lijekove istih generičkih naziva, pod jednakim uslovima, usključujući i 34 lijeka Podnosioca zahtjeva.

- Podnosilac zahtjeva od Konkurencijskog vijeća traži da se pored pokretanja postupka u predmetnom slučaju donese privremena mjera, u skladu sa članom 40. Zakona o konkurenciji. Smatra da je nesporno da je Vlada HNK počinila povredu Zakona o konkurenciji i da je već više puta ocijenjeno da se za istu ili sličnu vrstu postupaka i radnji radi o kršenju člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji i od strane Konkurencijskog vijeća i od strane Suda BiH. Shodno tome predlaže da Konkurencijsko vijeće donese privremenu mjeru kojom bi se na period od tri mjeseca stavila van snage i primjene Odluka, te da se za navedeno vrijeme primjenjuje prethodna Pozitivna lista lijekova HNK.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona o konkurenciji, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je na 97. sjednici održanoj dana 16.12.2021. godine, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj: UP-03-26-3-033-13/21 (u daljem tekstu: Zaključak), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

Pored pokretanja postupka, Zaključkom je odlučeno o zahtjevu za donošenje rješenja o privremenoj mjeri koju je Podnosilac zahtjeva tražio u Zahtjevu.

Konkurencijsko vijeće je Zaključkom odbacilo zahtjev za privremenom mjerom, navodeći da u skladu sa odredbama člana 40. Zakona o konkurenciji na donošenje privremene mjere pazi po službenoj dužnosti i da je pritom samostalan u donošenju odluke, odnosno učesnici u postupku nisu ovlašteni za podnošenje zahtjeva za donošenje rješenja o privremenoj mjeri.

5. Postupak po Zaključku o pokretanju postupka

Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-03-26-3-033-17/21 od 16.12.2021. godine, Podnosiocu zahtjeva dostavilo Zaključak.

....

Protivna strana je podneskom zaprimljenim dana 08.02.2022. godine pod brojem: UP-03-26-3-033-22/21 u odobrenom roku dostavila Konkurencijskom vijeću odgovor na Zahtjev, u kojem se u bitnom navodi sljedeće:

- Protivna strana u cjelosti poriče činjenične navode Podnosioca zahtjeva i osporava osnovanost prijedloga za utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, te predlaže da se Zahtjev odbije kao neosnovan.

....

- Odredbama člana 5. stav (5) Zakona o lijekovima propisano je da se bliži postupak za izbor lijekova, postupak i način izrade liste lijekova u FBiH, način stavljanja i skidanja lijekova sa liste, obaveze ministarstva zdravstva i zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i distributera lijekova uvrštenih na listu, kao i korištenje lijekova, utvrđuje propisima federalnog ministarstva. Odredbama člana 8. Zakona o lijekovima dato je ovlaštenje vladama kantona da donose listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona, u koju obavezno ulaze i lijekovi koji su uvršteni na federalnu listu. Također, odredbama člana 9. Zakona o lijekovima, utvrđeno je da na pozitivnoj listi lijekova kantona, kao i listi lijekova u bolničkoj i zdravstvenoj zaštiti na području kantona može biti ograničen broj zaštićenih naziva lijekova. Radi provođenja Zakona o lijekovima Vlada HNK je donijela novu Pozitivnu listu lijekova, čija A lista ima 725 oblika, jačina i pakovanja, što je za 263 manje u odnosu na prethodnu listu lijekova, čija A lista je imala 988 oblika, jačina i pakovanja lijekova.

....

- Podnosilac zahtjeva na nekozistentan i neprihvatljiv način tumači odredbe člana 2. Zakona o konkurenciji kada navodi da je odredbama tog člana izričito propisano da je Zakon o konkurenciji primjenjiv i na organe državne uprave i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno učestvuju ili utiču na tržište. Ova odredba se izvlači iz konteksta, s obzirom da je bitan uslov za primjenu Zakona o konkurenciji da se privredni subjekt bavi posredno ili neposredno proizvodnjom, prodajom i pružanjem usluga, ili učešćem u prometu roba i usluga.

....

- Evidentno je da su Konkurencijsko vijeće i Sud BiH, u dužem vremenskom periodu nakon donošenja Zakona o konkurenciji, u pogledu primjene Zakona na organe vlasti ekstenzivno i neselektivno primjenjivali član 2. i član 4. Zakona o konkurenciji. Bosna i Hercegovina je za razliku od drugih evropskih zemalja primjenjivala pravila konkurencije na organe vlasti, bez obzira na okolnost da li oni postupaju vršeći javna ovlaštenja, ili se pojavljuju u svojstvu privrednog subjekta. Presudom Suda BiH broj S1 3 U 024742 18 U 2 od 05.04.2018. godine jasno je izraženo sljedeće stanovište: "Kada se javna ustanova ili organi vlasti pojave na tržištu, da bi se moglo cijiniti da li njihovo postupanje može doći pod obim čl. 4. Zakona o konkurenciji, neophodno je, prvenstveno, ispitati da li se radi o izvršavanju javnog ovlaštenja, ili o postupanju koje može imati samo privredni subjekt".

- Imajući u vidu citirano stanovište Suda BiH, Protivna strana ističe da donoseći predmetnu Pozitivnu listu lijekova nije postupala kao privredni subjekt i učesnik na tržištu, nego je postupala u statusu državnog organa, u okviru svojih ustavom i zakonom utvrđenih

nadležnosti, uključujući izričito ovlaštenje i obavezu utvrđenu u članu 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 8. Zakona o lijekovima. Odredbama člana 9. Zakona o lijekovima utvrđen je izričit osnov da vlade kantona mogu ograničiti broj zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi kantona. Prema tome, notorno je da ni jedan privredni subjekt ne može donijeti pozitivnu listu lijekova, nego je to u isključivoj nadležnosti Vlade kao državnog organa. Dakle, ne postoji ni jedan argument da je Vlada HNK u postupku utvrđivanja liste lijekova djelovala kao tržišni subjekt, niti da je svrha liste lijekova ograničavanje konkurencije na tržištu lijekova, odnosno da se Odluka može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji. S tim u vezi u praksi Evropskog suda pravde zauzet je stav da se pravila o konkurenciji ne primjenjuju na aktivnosti koje su povezane sa vršenjem javne funkcije (slučaj *Wouters*, C-309/99 paragraf 57).

- Odluku je donijela Vlada HNK kao segment izvršne vlasti i ista predstavlja opšti akt javne vlasti, ona je dio nacionalnog zakonodavstva i nije produkt dogovora između dva ili više subjekata, upravo iz razloga, jer je donesena autoritetom javne vlasti. Prema tome donošenje Odluke ne predstavlja ekonomsku aktivnost, niti se može smatrati zabranjenim sporazumom. Ovakvo stanovište je potvrđeno presudama Suda BiH broj S1 3 U 021277 16 U od 10.11.2017. godine i broj S1 3 U 022692 16 U od 10.11.2017. godine.

....

- Netočni su navodi Podnosioca zahtjeva da je Vlada HNK donoseći Odluku spriječila ili ograničila Podnosioca zahtjeva da pod jednakim uslovima učestvuje na tržištu lijekova. S obzirom da Odlukom Vlada HNK odlučivala samo o obimu i načinu ostvarivanja prava građana iz osnova zdravstvenog osiguranja. Ni jedan lijek, odnosno ni jedan proizvođač, koji je uredno registrovan, nije isključen ili onemogućen da svoje proizvode plasira na tržište, jer to uopšte nije predmet Odluke. Proizvođači, odnosno prodavci svih uredno registrovanih lijekova imaju pristup tržištu, bez obzira na to da li se nalaze na pozitivnoj listi ili ne.

....

10. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te članova 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

....

Slijedom navedenog, relevantno tržište predmetnog postupka predstavlja tržište snabdijevanja lijekovima koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

11. Nastavak postupka po Presudi Suda Bosne i Hercegovine

Konkurencijsko vijeće je dana 11.04.2024. godine, pod brojem: UP-03-26-3-033-54/21, zaprimilo Presudu kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio Tužbu privrednog subjekta "UNIFARM", poništio Rješenje Konkurencijskog vijeća broj: UP-03-26-3-033-42/21 od 05.08.2022. godine i predmet vratio na ponovno rješavanje.

....

U skladu sa zahtjevom Protivne strane, Konkurencijsko vijeće je otkazalo zakazani termin usmene rasprave i za novi termin odredilo 30.05.2025. godine, o čemu je Podnosilac zahtjeva obavješten aktom broj: UP-03-26-3-033-76/21 od 10.04.2025. godine, a Protivna strana aktom broj: UP-03-26-3-033-77/21 od 10.04.2025. godine.

....

11.1. Usmena rasprava po Presudi Suda BiH

Presudom Suda Bosne i Hercegovine, Konkurencijskom vijeću je između ostalog naloženo održavanje usmene rasprave u predmetnom postupku, koja je u skladu sa tim i održana dana 30.05.2025. godine, o čemu je sačinjen zapisnik broj: UP-03-26-3-033-78/21.

Usmenoj raspravi, kao zastupnici stranaka u postupku, prisustvovali su punomoćnik Podnosioca zahtjeva, advokat Zlatan Balta iz Sarajeva i punomoćnik Protivne strane, advokat Džemil Sabrihafizović iz Sarajeva.

Podnosilac zahtjeva je u bitnom izjavio sljedeće:

- U cijelosti ostaje kod svojih dosadašnjih navoda i podnesaka iz predmetnog postupka, uključujući navode i podneske iz upravnog spora pred Sudom BiH.
- Konkurencijsko vijeće je obavezno da primjeni i poštuje pravna shvatanja Suda BiH. U tom smislu ističe da je Sud BiH na strani 4. Presude nesporno utvrdio da je Vlada HNK privredni subjekt u smislu člana 2. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji. Takođe, ističe da je Sud BiH na 5. strani Presude utvrdio da ograničavanje broja lijekova na esencijalnoj listi nema osnova u Zakonu o lijekovima, te da je nesporno da je Vlada HNK kao privredni subjekt donijela propis kojim se ograničava tržišna konkurencija, a sve u cilju zaštite domaće proizvodnje lijekova.

Protivna strana je u bitnom izjavila sljedeće:

- Ostaje kod navoda i prijedloga koje je isticala u prethodnom postupku pred Konkurencijskim vijećem, a naročito u svom Odgovoru na zahtjev od 07.02.2022. godine, kao i navoda istaknutih u toku usmene rasprave održane 31.03.2022. godine. Vlada HNK, također ostaje kod navoda i prijedloga istaknutih u upravnom sporu pred Sudom BiH u kome je učestvovala u svojstvu zainteresiranog lica.

....

13. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza koji su utvrđeni u toku postupka, Konkurencijsko vijeće je pojedinačnom ocjenom svakog dokaza, utvrdilo sljedeće:

....

Cijeneći sve navedene dokaze zajedno, Konkurencijsko vijeće za predmetni postupak kao najbitnije smatra sljedeće:

- U predmetnom slučaju se radi o relevantnom tržištu ograničene konkurencije, koje je formirano i uređeno u skladu sa Zakonom o lijekovima i podzakonskim propisima donesenim na osnovu njega.
- Vlada HNK se u skladu sa članom 2. stav (1) Zakona o konkurencije ne može smatrati privrednim subjektom, jer se radi o izvršnom organu koji je Odluku donio u okviru svojih nadležnosti, pritom ne obavljajući ekonomske aktivnosti na relevantnom tržištu, u smislu proizvodnje, prodaje roba i pružanja usluga. S obzirom da se Vlada HNK u predmetnom slučaju ne smatra privrednim subjektom, to se odredbe Zakona o konkurenciji na nju ne mogu primjeniti.

- Konkurencijsko vijeće se u skladu sa odredbama člana 43. stav (7) Zakona o konkurenciji može koristiti praksom Evropskog suda pravde radi ocjene datog slučaja. Prema praksi Evropskog suda pravde pravila konkurencije iz Ugovora o osnivanju Evropske zajednice ne primjenjuju se na aktivnosti koje po svojoj prirodi, ciljevima i pravilima koje provode ne spadaju u sferu ekonomskih aktivnosti. Odluka je podzakonski akt koji je donijela Vlada HNK u okviru svojih nadležnosti i ista ne spada u sferu ekonomskih aktivnosti Vlade HNK. Koristeći praksu Evropskog suda pravde, Konkurencijsko vijeće smatra da se pravila konkurencije ne mogu primjeniti na predmetnu Odluku.

- Odluka kao podzakonski akt je jednostrani akt, koji se jednako odnosi na sve učesnike na relevantnom tržištu, a ne sporazumu između dva ili više učesnika na relevantnom tržištu kojim bi se drugom učesniku donijela tržišna prednost nad ostalom konkurencijom i na taj način spriječila, ograničila ili narušila konkurencija na relevantnom tržištu. Osim Vlade HNK u donošenju Odluke nije učestvovao ni jedan drugi privredni subjekt, pa u tom slislu nije moglo ni doći do sporazuma, a samim tim ni do zabranjenog sporazuma propisanog članom 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji.

Na osnovu svega navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Odluka ne predstavlja zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, te je donijelo odluku kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

14. Troškovi postupka

....

Članom 105. stav 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a članom 105. stav 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

....

S obzirom da je Podnosilac zahtjeva izazvao postupak i da je postupak okončan na njegovu štetu, Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev za naknadu troškova postupka Podnosica zahtjeva, kao što je odlučeno u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

....

Konkurencijsko vijeće je prilikom izračuna ukupnih troškova postupka, uzelo u obzir odredbe Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službene novine Federacije BiH, br. 43/25) (nova Tarifa) i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službene novine Federacije BiH, br. 22/04 i 24/04) (u daljem tekstu: stara Tarifa).

....

Punomoćnik Protivne strane, u skladu sa članom 105. stav 2. Zakona o upravnom postupku, ima pravo na naknadu troškova predmetnog postupka, s tim da su isti obračunati u skladu sa starom Tarifom, s obzirom da su advokatske usluge za koje je tražena naknada troškova izvršene prije stupanja na snagu nove Tarife.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu dostavljenog troškovnika, a u skladu sa članom 18. stare Tarife, obračunalo troškove punomoćnika Protivne strane advokata Džemila Sabrihafizovića, koji se sastoje od odgovora na Zahtjev u iznosu od 240,00 KM i zastupanja na usmenoj raspravi u iznosu od 300,00 KM, što ukupno iznosi 540,00 KM.

S obzirom da je punomoćnik Protivne strane obveznik poreza na dodatnu vrijednost (PDV), obračunati troškovi se računavaju za iznos PDV-a od 91,80 KM, pa ukupno iznose 631,80 KM.

U skladu sa navedenim, Podnosilac zahtjeva je obavezan Punomoćniku protivne strane na ime troškova postupka uplatiti novčani iznos od 631,80 KM, kao što je odlučeno u tački 3. dispozitiva ovog Rješenja.

15. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Ninela Salihbašić